

Lagstiftning för handel med vilda djur och växter i Europeiska unionen

En inledning till CITES och dess implementering i Europeiska unionen

Natur

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

miljö

Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen

Gratis telefonnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer
eller avgiftsbelägger dem.

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet
via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, 2007

ISBN 978-92-79-05440-2

© Europeiska gemenskaperna, 2007

Kopiering tillåten med angivande av källan.

Printed in Belgium

Tryckt på icke klorblekt papper

(<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>)

Lagstiftning för handel med vilda djur och växter i Europeiska unionen

En inledning till CITES och dess implementering i Europeiska unionen

Bilder från vänster till höger:

Cover page: Photodisc; Digitalvision.

P.4 : Photodisc.

P.7 : Photodisc.

P.9 : Photodisc.

P.14 : Photodisc.

P.17 : Photodisc.

P.19 : Ute Grimm (BFN).

P.21 : Christine Warren.

Text sammanställd av TRAFFIC Europe för EU-kommissionens räkning enligt kontrakt nr 07.0402/2005/399949/MAR/E2

Innehåll

Om den här handboken	7
Vad är CITES?	8
Varför behövs CITES?	8
Hur arbetar CITES?	8
CITES parter	8
CITES-bilagorna	8
CITES Sekretariat	9
Permanent CITES-kommittéer	9
Ständiga kommittén	9
Djur- och växtkommittéerna	10
Nomenklaturkommittén	10
CITES partskonferenser	10
CITES resolutioner och beslut	10
CITES exportkvoter	10
CITES och Europeiska unionen	11
Rådets förordning (EG) nr 338/97	11
Kommissionens förordning (EG) nr 865/2006	11
Bilagorna	12
Huvudskillnader mellan CITES och EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter	13
Internationell handel: tillstånd, intyg och anmälan för handel	13
EU:s importförbud	14
Generella undantag från import- och exportvillkoren	15

Intern handel inom Europeiska unionen	15
Märkning och etikettering av levande djur och produkter av vilda djur och växter	15
Transport, hållande och förflyttning av exemplar	16
Samordning av handel med vilda djur och växter inom EU	16
Gaborone-ändringen och Europeiska gemenskapens anslutning till CITES	17
Läget när det gäller ratificeringen av Gaborone-ändringen av CITES	17
Varför bör parterna ratificera Gaborone-ändringen?	17
Kompletterande stöd och finansiering för konventionen och parterna	18
Rösträtt	18
Internationellt stöd för genomförande av konventionen	18
MIKE-programmet	18
Hållbar förvaltning av fisket i Kaspiska havet	18
CITES-ITTO:s projekt om genomförandet av CITES för träslag	19
Ytterligare information om EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter / CITES	20
EU-ländernas webbplatser	20

Om den här handboken

Som en av de viktigaste konsumentmarknaderna för vilda djur och växter, innefattat delar och produkter därav, har Europeiska unionen (EU) ett särskilt ansvar för att säkerställa att handeln med vilda djur och växter samt produkter relaterade till vilda djur och växter är godtagbar och inte leder till att de berörda arterna hotas till sin existens. I många år har arbetet med att reglera denna handel varit ett prioriterat område och, sedan 1984, har Europeiska union (Europeiska ekonomiska gemenskapen) implementerat bestämmelserna i konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, CITES) genom EU:s lagstiftning om handel med vilda djur och växter (EC Wildlife Trade Regulations), som hädanefter hänvisas till som EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter.

Denna handbok är tänkt att användas som en "nybörjarhandbok" eller som första referensmaterial av alla som snabbt vill få en översikt av CITES och EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter och deras huvudbestämmelser. Handboken är långt ifrån fullständig. Den är avsedd att ge människor som är obekanta med ämnet om handel med vilda djur och växter samt CITES en kort summering av de viktigaste reglerna. En mer detaljerad referenshandbok, *Reference Guide to the EC Wildlife Trade Regulations*, som förklarar alla relevanta bestämmelser samt förfarandena vid handel med vilda djur och växter som ingår i CITES och i EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter, finns tillgänglig på engelska på följande webbplats: http://ec.europa.eu/environment/cites/home_en.htm.

Vad är CITES?

CITES är konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), en internationell överenskommelse mellan stater som trädde i kraft 1975. Dess syfte är att säkerställa att inga arter från den vilda faunan eller floran blir eller förblir föremål för ohållbar exploatering på grund av internationell handel.

Idag beviljar CITES olika slags skydd till över 30 000 djur- och växtarter. Detta oavsett om de ingår i handel med levande eller döda exemplar, delar av döda exemplar (som till exempel elfenben eller skinn) eller produkter av sådana (som till exempel läkemedel framställda av djur eller växter). Medlemsstaterna, kända som parter till CITES, verkar tillsammans genom att reglera handel med arter som finns listade i CITES tre bilagor (se nedan). Från och med juli 2007 finns det 172 parter till CITES.

Varför behövs CITES?

Internationella problem kräver internationella lösningar. Eftersom handeln med vilda djur och växter är gränsöverskridande krävs internationellt samarbete för att reglera handeln för att skydda vissa arter från överexploatering. CITES formulerades i andan av ett sådant samarbete.

Konventionens text innehåller regler för hur lagstiftningen som reglerar den internationella handeln skall vara utformad. CITES parter måste alla implementera konventionens bestämmelser i sin egen lagstiftning. De måste också anta en nationell lagstiftning för att möjliggöra beslagtagning av illegala djur och växter, utmätning av straff vid illegal handel samt tillsätta administrativa och vetenskapliga myndigheter. Detta betyder att alla CITES parter delar den rättsliga strukturen och de gemensamma förfarandena enligt vilken internationell handel ska regleras avseende exemplar av de arter som finns listade i

CITES bilagor. I dessa förfaranden inkluderas kraven för handel med länder som inte hör till CITES parter. Dessa liknar kraven för reglering av handeln mellan CITES parter.

Hur arbetar CITES?

CITES parter

Enligt CITES villkor är internationell handel med en art listad i en av bilagorna endast tillåten om detta inte negativt påverkar arternas överlevnad i det fria. För att göra en sådan bedömning måste varje part utse en **vetenskaplig myndighet**. Den **administrativa myndigheten** utfärdar tillstånd för handel i enlighet med detta, d.v.s. baserat på de yttrande som de får från den vetenskapliga myndigheten. Det är sedan de nationella verkställighetsmyndigheternas uppgift, såsom tull och polis, att kontrollera att handelstransporter sker enligt de tillstånd som erfordras.

Kontaktuppgifterna för de behöriga administrativa och vetenskapliga myndigheterna för var och en av de 27 medlemsstaterna i den Europeiska unionen (EU) finns på http://ec.europa.eu/environment/cites/home_en.htm. Kontaktuppgifter för alla CITES parter, innefattat de som inte ingår i EU, finns på: http://www.cites.org/common/directy/e_directy.html.

CITES-bilagorna

Arter kan listas i en av CITES tre bilagor om de hotas av handel. Bilaga 1 (i EU-lagstiftningen bilaga A) listas arter som är utrotningshotade och som kan påverkas av internationell handel. I allmänhet är all internationell kommersiell handel med sådana arter förbjuden, även om viss handel kan tillåtas under exceptionella omständigheter. De flesta arter finns emellertid listade i bilaga II, vilken inkluderar arter som inte nödvändigtvis är utrotningshotade, men som kan bli det om inte handeln kontrolleras ingående. En del arter finns också listade i bilaga III därför att de liknar de arter som redan

finns listade. Att lista sådana arter förenklar arbetet för de administrativa myndigheterna och tjänstemännen som kontrollerar internationell handel. Internationell kommersiell handel med växt- och djurarter listade i bilaga II tillåts förutsatt att giltiga tillstånd följer med varje transport. Bilaga III inkluderar arter som är listade av ett enskilt medlemsland och som behöver andra medlemsländers samarbete för att kontrollera internationell handel med dessa.

CITES Sekretariat

CITES sekretariatet är ordnat under FN:s miljöprogram och har sitt säte i Genève, Schweiz. Det har en samordnande, rådgivande och serviceinriktad roll som är nödvändig för att konventionen ska fungera. CITES partskonferens (CITES-

COP), som hålls ungefär vart tredje år, har etablerat ett antal permanenta kommittéer som också spelar en viktig roll under tiden mellan treårskonferenserna.

Permanent CITES-kommittéer

Ständiga kommittén

Den ständiga kommittén ger vägledning i policy-frågor avseende implementeringen av konventionen och ser över administrationen av sekretariatets budget. Utöver detta arbete samordnar och stöttar kommittén när så erfordras de andra kommittéernas och arbetsgruppernas arbete. Kommittén utför de arbeten som partskonferensen beslutat om och gör utkast till resolutioner som behandlas av partskonferensen.

Djur- och växtkommittéerna

Djur- och växtkommittéerna tillhandahåller biologisk och annan specialiserad expertkunskap avseende djur- och växtarter som inbegrips (eller som kan komma att inbegripas) i CITES handelskontroller. De tillhandahåller teknisk support vid beslutsfattande avseende arter som listas eller som kan komma att listas i CITES bilagor. De två kommittéerna har liknande referensvillkor som inkluderar periodiska granskningar av arter för att säkerställa att de är listade i rätt CITES-bilaga. De ger också råd när vissa arter blir föremål för oacceptabel handel och rekommenderar avhjälpande åtgärder (genom ett förfarande som är känt som "Review of Significant Trade").

Nomenklaturkommittén

Nomenklaturkommittén rekommenderar namn till djur- och växtarter. Detta sker för standardiserad användning i bilagorna och i andra CITES-dokument. En viktig aspekt i nomenklaturkommitténs arbete är att kontrollera att ändringar av de namn som används för att hänvisa till arter inte orsakar ändringar i skyddsomfånget för artgruppen i fråga.

CITES partskonferenser

Vid CITES partskonferenser (COP) beaktar parterna förslag för att göra ändringar i bilagorna, granskar implementeringen av CITES och de framsteg som gjorts samt rekommenderar åtgärder för att förbättra konventionens efterlevnad. Ändringar i CITES bilagor, resolutioner och beslut träder i kraft 90 dagar efter partskonferensen. För att de ska bli juridiskt bindande i den Europeiska unionen införlivas sådana ändringar i kommissionens förordningar. För nuvarande förordningar som gäller i EU som ska implementera CITES, se nedan under "CITES och Europeiska unionen".

CITES resolutioner och beslut

Vid varje partskonferens behandlar CITES parter frågor som avser implementering, tolkning och genomförande av konventionen samt dess efterlevnad, vilket kan resultera i antagande eller granskning av partskonferensens resolutioner eller beslut. Resolutioner är i allmänhet avsedda att ge en långvarig vägledning medan beslut oftast riktas mot ett specifikt organ i CITES (t.ex. djurkommittén, CITES sekretariat) och är utformade för att implementeras genom en specificerad deadline. Båda instrumenten är viktiga redskap för konventionens utveckling men är inte juridiskt bindande. Parterna kan därför välja att inte implementera dem.

CITES exportkvoter

Inom konventionens texter finns inget specifikt krav på etablerandet av kvoter som begränsar handeln med de listade arterna. Användningen av exportkvoter har dock blivit ett effektivt reglerande verktyg för internationell handel med vilda djur och växter. Exportkvoter fastslås vanligtvis individuellt av en part på frivillig basis. De kan emellertid också fastställas av partskonferensen. I de flesta fall gäller exportkvoterna kalenderåret (1 januari till 31 december). Innan någon part kan utfärda ett tillstånd som tillåter export av exemplar av arter i bilaga I eller II måste den vetenskapliga myndigheten i medlemslandet tillstyrka att den föreslagna exporten inte kommer att innebära något hot för artens överlevnad (den så kallade "non-detriment finding"). Fastställandet av en exportkvot av en part ska i själva verket tillgodose detta krav genom att fastslå maxantalet exemplar av arter som får exporteras under loppet av ett år utan att artens överlevnad i det fria påverkas negativt.

CITES och Europeiska unionen

För Europeiska unionen ligger behörigheten att reglera handel med vilda djur och växter hos den Europeiska gemenskapen (EG). EG är dock begränsad när det gäller att utöva sin befogenhet maximalt eftersom den för närvarande inte ingår som part i konventionen. Som ett av de tidigaste multilaterala miljöavtalen förutsåg konventionen endast länders medlemskap. Sedan dess har det blivit vanligt för konventioner att tillåta medlemskap genom regionala ekonomiska integrationsorganisationer (REIO), d.v.s. övernationella organisationer tillsatta av suveräna stater som överfört all eller delar av sin behörighet till dem. Gaborone-ändringen, som antogs av CITES vid partskonferensens 4e sammankomst 1983, skulle tillåta REIO:s anslutning och alltså göra det möjligt för Europeiska unionen att bli medlem i konventionen. Den har dock ännu inte trätt ikraft.

CITES har implementerats inom hela EU genom förordningar som är direkt tillämpliga i medlemsstaterna. Nuvarande gällande förordningar i EU som ska implementera CITES är:

1. Ramlagstiftningen: *Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem* såväl som bilagorna till denna förordning innehållande en lista på de arter som regleras vid handel.
2. Den implementerande lagstiftningen: *Kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2006 anger detaljerade regler avseende implementeringen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem*.

Dessa två förordningar utgör den juridiska strukturen för alla EU-myndigheter och reglerar såväl internationell som intern handel med vilda djur och växter i EU.

Rådets förordning (EG) nr 338/97

I *Rådets förordning (EG) nr 338/97* finns bestämmelserna för import, export och reexport samt handel inom EU för exemplar av arter listade i de fyra bilagorna till denna förordning (*se nedan för ytterligare information om bilagorna*). Förfaranden samt dokument som erfordras för en sådan handel (t.ex. import- och exporttillstånd, intyg för reexport, importanmälan och intyg för intern handel) regleras också där. Andra områden som ingår är reglering av förflyttning av levande exemplar. Förordningen föreskriver också olika organ på EU-nivå, d.v.s. kommittén för handel med vilda djur och växter, gruppen för vetenskapliga granskningar (Scientific Review Group, SRG) och verkställighetsgruppen, varav alla består av representanter för medlemsstaterna och sammankallas och leds av Europeiska kommissionen (*se nedan för ytterligare information*).

Kommissionens förordning (EG) nr 865/2006

Kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 anger detaljerade regler avseende implementeringen av rådets förordning (EG) nr 338/97 och fokuserar på de praktiska aspekterna av lagstiftningen för handel med vilda djur och växter. Den tillhandahåller standardformulär som måste användas för tillstånd, intyg, anmälan och ansökningar för dessa dokument såväl som etiketter för vetenskapliga exemplar. Det finns ytterligare regler för villkoren för utfärdande av dessa dokument, deras giltighet och användning. Andra ämnesområden som ingår i denna förordning inkluderar bestämmelser för djur som föds upp i fångenskap, artificiellt förökade växter, personliga och hushållsrelaterade föremål samt märkning och etikettering av vissa exemplar.

Bilagorna

Det finns fyra bilagor (A, B, C och D) till EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter. Bilagorna A, B och C motsvarar i stort bilaga I, II och III till CITES, men innehåller också några arter som inte är listade i CITES som är skyddade enligt lagstiftning inom EU. Bilaga D, som inte har någon motsvarighet i CITES, inkluderar arter som kan kvalificeras till listorna i någon av de andra bilagorna och enligt vilka EU:s importnivåer övervakas. Denna lista hänvisas ofta till som "övervakningslistan". För att överensstämna med andra EU-förordningar avseende skydd av inhemska arter, såsom **habitatdirektivet**¹ och **fågeldirektivet**² inkluderas vissa inhemska arter listade i

bilaga II och III till CITES i bilaga A. Tabell 1 nedan summerar grupperna med arter som är inkluderade i bilagorna till EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter.

Medlemsstater kan vidta ytterligare nationella åtgärder, till exempel avseende hållande av eller handel med arter listade i bilagorna. Relevant information kan erhållas från den administrativa myndigheten i medlemslandet i fråga.

I likhet med CITES inkluderar EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter i allmänhet alla exemplar, oavsett om de är levande eller döda, innefattat delar och produkter, från djur- och växtarter listade i bilagorna. I likhet med CITES-bilagorna är emellertid vissa delar och produkter undantagna från vissa bestämmelser genom en kommentar till listan.

Tabell 1

<i>Bilaga</i>	
<i>Bilaga A</i>	<i>Alla arter som hör till CITES bilaga I, förutom då en medlemsstat i EU anmält en reservation. Vissa arter som hör till CITES bilaga II och III, för vilka EU vidtagit striktare inhemska åtgärder. Vissa arter som ej finns med på CITES bilaga I - III.</i>
<i>Bilaga B</i>	<i>Alla andra arter som hör till CITES bilaga II, förutom då en medlemsstat i EU anmält en reservation. Vissa arter som hör till CITES bilaga III. Vissa arter som ej finns med på CITES bilaga I - III.</i>
<i>Bilaga C</i>	<i>Alla andra arter som hör till CITES bilaga III, förutom då en medlemsstat i EU anmält en reservation.</i>
<i>Bilaga D</i>	<i>Vissa arter som hör till CITES bilaga III. Vissa arter som ej finns med på CITES bilaga I - III.</i>

1) Habitatdirektivet: Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter Habitatdirektivet: Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.
2) Fågeldirektivet: Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar.

Huvudskillnader mellan CITES och EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter

EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter implementerar inte bara CITES bestämmelser och flertalet av CITES resolutioner, den går även längre än konventionens krav i vissa avseenden:

- ▶ EU:s lagstiftning fastställer striktare importvillkor än de som åläggs av CITES. Importtillstånd erfordras inte bara för arter listade i bilaga A, men också för arter listade i bilaga B. Importanmälan erfordras för bilaga C och D.
- ▶ Vissa arter listade i bilaga II till CITES finns listade i bilaga A till EU:s förordningar och kan följaktligen inte användas för handel eller i kommersiella syften.
- ▶ Levande exemplar av arter listade i bilaga A och B får endast importeras till EU om mottagaren är lämpligt utrustad för att ta emot och ta hand om exemplaren. CITES erfordrar lämplig omsorg och förvaring vid import av levande exemplar från bilaga I.
- ▶ EU:s förordningar reglerar handel inom och mellan EU-länder – inhemsk handel – såväl som internationell handel med icke-EU-länder. CITES reglerar endast internationell handel.
- ▶ *Förordning (EG) 338/97* bemyndigar EU-länder att förbjuda import avseende vissa arter och länder (negativa utlåtanden från EU:s vetenskapliga granskningsgrupp och EU:s importförbud), även om handel tillåts enligt CITES.

Även om EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter är direkt tillämplig i alla EU-länder måste nödvändig tillämpning

av bestämmelserna flyttas över till nationell lagstiftning och kompletteras med nationella lagar avseende ärenden som fortsätter att lyda under varje medlemsstats suveränitet, såsom brottspåföljder. Varje EU-land har dessutom lagstiftning som avser biologisk mångfald och bevarandet av arter, bestämmelser för växters och djurs hälsa och välbefinnande samt tullföreskrifter.

Internationell handel: tillstånd, intyg och anmälan för handel

Tillstånd, intyg och importanmälan erfordras vid handel till och från EU (import, export, reexport) med djur- och växtarter (eller delar eller produkter framställda därav) listade i en av de fyra bilagorna. Ett specifikt intyg erfordras också för handel inom EU med arter listade i bilaga A. Dokument kommer endast att utfärdas om vissa villkor uppfylls och de måste visas upp hos tullverket innan transport tillåts komma in i eller lämna EU. Den administrativa myndigheten i det individuella EU-landet i samarbete med dess nationella vetenskapliga myndighet beslutar om dessa villkor uppfylls eller inte. Detta förfarande kan involvera frågor som avser följande:

- ▶ om handeln kommer att hota (=ha skadlig inverkan på) artens överlevnad i det fria eller inte
- ▶ om exemplaret anförskaffades lagligt eller inte
- ▶ vid levande exemplar: om exemplaret förberetts ordentligt för transport eller inte, och,
- ▶ vid levande exemplar av arter listade i bilaga A eller B: om importören har avpassade anläggningar för att ta emot och ta hand om levande exemplar eller inte.

EU:s importförbud

Europeiska kommissionen kan förbjuda import till EU av vissa arter från vissa länder. Beslut om importförbud tas efter att den vetenskapliga granskningsgruppen utfärdat ett negativt utlåtande och rådgjort med parten (parterna) i fråga. Ett **negativt utlåtande** avges om importen anses ha en skadlig inverkan på artens bevarandestatus. Så fort ett *negativt utlåtande* avges kan inte tillstånd ges för arter från landet i fråga. *Negativa utlåtanden* är tillfälliga och kan omedelbart tas bort när ny information om handel med arten eller artens bevarandestatus i det berörda landet tagits fram och behandlar ärendet i fråga.

Europeiska kommissionen kan också förbjuda import på en långvarig basis genom att anta den så kallade "Suspensions Regulation", vilket publiceras i EU:s officiella tidning. Liksom med negativa utlåtanden utfärdas vanligtvis långvariga **importförbud** om importen anses ha en skadlig inverkan på artens bevarandestatus och om landet i fråga inte tillhandahållit någon information som tyder på motsatsen. Importförbud kan dessutom fastställas för levande exemplar av arter listade i bilaga B som har en hög mortalitet vid transport eller som osannolikt överlever i fångenskap under en betydande del av sin potentiella livslängd. Import kan också förbjudas för levande exemplar av arter vars införande i EU utgör ett ekologiskt hot mot de inhemska vilda arterna av djur och växter i EU.

En förteckning över importförbuden publiceras i *Europeiska unionens officiella tidning*. En lista på negativa utlåtanden som nyligen utfärdats kan erhållas via online-databasen för World Conservation Monitoring Centre of the United Nations Environment Programme (UNEP-WCMC):

http://sea.unep-wcmc.org/eu/Taxonomy/library/docs/SRG_opinions/English/species_negative_opinions.xls

För att undersöka databasen med arter listade i bilagorna eller arterna för vilka importförbud utfärdats, besök the database of species listed under the EU Wildlife Regulation at www.unep-wcmc.org.

Generella undantag från import- och exportvillkoren

Eftersom CITES och EU:s huvudfokus avseende lagstiftning för handel med vilda djur och växter är bevarandet av vilda arter, behandlas exemplar av arter listade i bilaga A som levande i fångenskap eller artificiellt förökade växter (i enlighet med definitionerna i CITES och EU:s förordningar) som exemplar av arter listade i bilaga B. För dessa exemplar kan villkoren för utfärdande av ett import- eller exporttillstånd vara mindre strikt.

- ▶ Andra undantag från import- och exportvillkoren inkluderar till exempel:
- ▶ transport av exemplar genom EU
- ▶ handel med exemplar som erhållits och som betydligt ändrats från sitt naturliga tillstånd före 1947
- ▶ handel med exemplar som anses vara personliga tillhörigheter och hushållsföremål
- ▶ utbyte av exemplar mellan registrerade vetenskapliga institutioner

Intern handel inom Europeiska unionen

Intern handel i EU inkluderar handel inom en medlemsstat i EU såväl som handel mellan individuella medlemsstater i EU. På grund av etableringen av den inre marknaden i Europeiska unionen finns det inga interna gränskontroller och i allmänhet kan varor transporteras och handlas fritt med inom EU. Följaktligen behövs inga tillstånd eller intyg för transport av exemplar av arter listade i bilaga B, C eller D inom EU, även om individuella medlemsstater i EU har befogenhet att begränsa innehav av vissa typer av exemplar. Vilda exemplar av arter

listade i bilaga A kan normalt inte användas i kommersiella syften och deras förflyttning inom EU regleras också enligt förordningar. Kommersiell användning av arter från bilaga B kan förbjudas inom Europeiska unionen om det inte finns tillräckliga bevis enligt de behöriga myndigheterna i medlemsstaten att de anskaffades (och, där det är tillämpligt, infördes till EU) i enlighet med bevarandelagstiftningen i de berörda länderna.

Märkning och etikettering av levande djur och produkter av vilda djur och växter

Vissa exemplar av arter listade i bilagorna måste märkas enskilt, till exempel vissa exemplar uppfödda i fångenskap, krokodilskinn och afrikanskt elffenben av en viss längd eller vikt, för att nämna några exempel. Specifika sätt att märka exemplar föreskrivs också i EU:s lagstiftning med vilda djur och växter, innefattat, till exempel, etikettering av kaviarburkar. Etikettering av kaviar, inkluderat för export, reexport eller handel inom EU, kan utföras endast av (åter-) förpackningsanläggningar för vilka CITES administrativa myndighet utfärdat tillståndsbevis. Undantag från märkningsbestämmelserna och/eller användningen av alternativa märkningsmetoder tillåts under vissa omständigheter, till exempel där CITES administrativa myndighet anser att den föreskrivna metoden för märkning inte är tillämplig på grund av de fysiska eller beteenderelaterade egenskaperna hos exemplaren/arterna.

Förordning (EG) nr 865/2006 tillåter utfärdande av etiketter som ska användas vid icke-kommersiell förflyttning av exemplar mellan registrerade vetenskapsmän, vetenskapliga institutioner, för museiexemplar eller utbyte av herbarieexemplar, etc. Tillstånd erhålls inte för icke-kommersiell förflyttning mellan registrerade institutioner, men det finns strikta etiketteringskrav, och sådan förflyttning av exemplar kan endast utföras mellan institutioner som godkänts av CITES administrativa myndighet.

Transport, hållande och förflyttning av exemplar

Rådets förordning (EG) nr 338/97 föreskriver att levande exemplar av arter listade i bilaga A, B och C ämnade för (re-) export måste förberedas och transporteras på ett sätt som minimerar risken för skada, hälsoskada eller grym behandling. Detta krav är implementerat i EU genom rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden, vilken fastställer att djur måste transporteras på ett sätt som överensstämmer med det internationella flygtransportförbundets (IATA) förordningar för levande djur.

Samordning av handel med vilda djur och växter inom EU

Den Europeiska kommissionen ser över den EU-omfattande implementeringen av EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter. En av kommissionens huvudroller är att

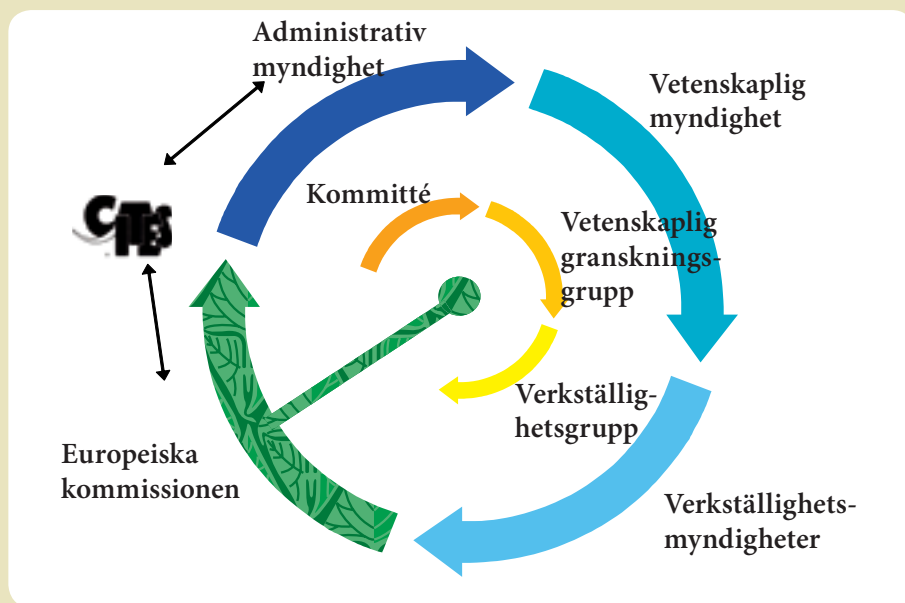
säkerställa att lagstiftningen på EG-nivå är avpassad så att den effektivt reglerar handeln med vilda djur och växter. Detta uppnås genom periodisk granskning av EU:s förordningar.

Kommittén för handel med vildadjuer och växter (kommittén) beslutar om åtgärder för att förbättra implementeringen av EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter. Kommittén sammanträder normalt tre gånger per år i Bryssel.

Gruppen för vetenskapliga granskningar (SRG) sammanträder normalt tre gånger per år i Bryssel och granskar alla vetenskapliga frågor relaterade till tillämpningen av EU:s lagstiftning om handel med vilda djur och växter, inkluderat om handeln har en skadlig inverkan på arternas bevarandestatus. I de fall där SRG anser att handeln kan ha en negativ inverkan kan import från ursprungslandet i fråga tillfälligt förbjudas.

Verkställighetsgruppen (EG) sammanträder två gånger per år i Bryssel för att undersöka tekniska frågor relaterade till genomförandet av EU:s lagstiftning om handel med vilda djur och växter samt för att utbyta information.

Figur 1. Samarbete och samordning bland de olika institutionerna på EU- och nationell nivå

Gaborone-ändringen och Europeiska gemenskapens anslutning till CITES

Läget när det gäller ratificeringen av Gaborone-ändringen av CITES

För att Gaborone-ändringen skall kunna träda i kraft, och Europeiska gemenskapen därmed skall kunna bli part i CITES, måste 54 av de 80 länder som var parter i CITES när den antogs ratificera ändringen. Ett antal parter måste fortfarande ratificera ändringen för att den skall kunna träda i kraft³.

CITES sekretariat och partskonferensen har vid upprepade tillfällen uppmanat de parter som ännu inte ratificerat Gaborone-ändringen att göra det. Inom ramen för mål nummer

sex om framsteg mot globalt medlemskap uppmanas genom CITES strategiska vision, som antogs vid partskonferensens elfte möte 2000, att ytterligare framsteg skall göras när det gäller ratificeringen av ändringen. Genom ett beslut antaget vid den tolfte partskonferensen och en resolution som man enades om vid den trettonde partskonferensen uppmanades dessutom alla parter som ännu inte har ratificerat ändringen att göra det så snart som möjligt.

Varför bör parterna ratificera Gaborone-ändringen?

Europeiska gemenskapen är den enda regionala organisation för ekonomisk integration med kompetens att genomföra CITES. Därför skulle ett ikraftträdande av Gaborone-ändringen göra det möjligt för den att bli part i CITES.

---

3) I juli 2007 var det minst sju länder som fortfarande inte hade ratificerat ändringen.

Europeiska gemenskapens anslutning till CITES skulle innebära att den kan engagera sig fullt ut konventionsarbetet. Det skulle innebära att parterna och sekretariatet får en enda kontaktpunkt att vända sig till. En anslutning skulle rättsligt förpliktiga Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater till att genomföra och verkställa konventionen och därför skapa ett formellt ansvar för Europeiska gemenskapen. Därmed skulle Europeiska gemenskapen i egenskap av part bli ansvarig inför övriga parter för sitt genomförande av konventionen.

Med Europeiska gemenskapens nuvarande ställning som icke-part är dess lagstiftning för genomförande av CITES självpåtagen, och den är därmed inte bunden av konventionen. Den kan därför officiellt inte tillrättavisas av sekretariatet eller partskonferensen. De måste officiellt vända sig till enskilda medlemsstater, vilka har fört över sin behörighet till Europeiska gemenskapen.

Kompletterande stöd och finansiering för konventionen och parterna

Som part skulle Europeiska gemenskapen bidra till konventionens löpande kostnader via budgeten genom att medverka med en procentuell andel av den centrala budgeten. Dessutom skulle ett medlemskap i CITES också ge Europeiska gemenskapen en starkare institutionell bas för bidrag till CITES projekt och för hjälp till enskilda parter när det gäller deras program för kapacitetsutveckling.

Rösträtt

En anslutning skulle inte ändra maktbalansen inom konventionen. Europeiska gemenskapen skulle inte få någon ytterligare röst utan skulle ha samma antal röster som antalet medlemsstater.

Internationellt stöd för genomförande av konventionen

Även om Europeiska gemenskapen i egenskap av icke-part inte bidrar till konventionens löpande kostnader bidrar den ändå aktivt till olika projekt till stöd för genomförandet av CITES. Dessa omfattar bl.a. bistånd till parterna i utvecklingen av program för hållbar förvaltning av arter och förstärkningen av kapacitet och regionalt samarbete. Några av de huvudprojekt som Europeiska kommissionen ger stöd till för genomförandet av CITES för elefanter, störar och träslag är följande:

MIKE-programmet

MIKE står för Monitoring of Illegal Killing of Elephants. Programmet stödjer uppbyggnad av den institutionella kapaciteten i länder med elefantpopulationer för att säkerställa att arten förvaltas effektivt och att lagarna följs. Det syftar till ett bevarande och en hållbar förvaltning av elefanterna på lång sikt och till en noggrann övervakning av tjuvskytten. Systemet används nu i 38 afrikanska och asiatiska länder. För beslut som rör elefanter är det viktigt att man har tillgång till bästa möjliga information. MIKE-programmet bistår därför CITES i beslut om effektiva strategier för bevarande av arten och handel med elefantprodukter. Europeiska kommissionen stödjer programmet med totalt 9,8 miljoner euro under perioden 2006–2010.

Hållbar förvaltning av fisket i Kaspiska havet

Europeiska kommissionen har, inom ramen för det kaspiska miljöprogrammet, givit stöd till institutionerna i regionen i syfte att främja återhämtningen och bevarandet av de kaspiska fiskbestånden, däribland även stören. Under senare år har

totalt 850 000 euro avsatts för bättre forskningsmetoder och förstärkning av fiskeförvaltningens kapacitet för utveckling av regionala planer för återhämtning av bestånden. Projektet har bistått parter i genomförandet av kraven i CITES med avseende på störfiske och kaviarexport.

CITES-ITTO:s projekt om genomförandet av CITES för träslag

Europeiska kommissionen stödjer de nationella myndigheterna i en rad olika länder i Sydamerika, Afrika och Asien för genomförandet av CITES när det gäller träslag, framför allt äkta mahogny, afrikansk teak och ramin. Genom projektet får de berörda länderna hjälp att uppfylla de vetenskapliga,

administrativa och rättsliga kraven när det gäller förvaltning av och handel med dessa träslag. Projektet tillför utökad kapacitet så att vetenskapliga myndigheter skall kunna se till att skörden av dessa arter får "icke-skadliga konsekvenser". Det tillför även möjligheter till utveckling av regionala förvaltningsplaner genom stöd till samarbete mellan länder. Det övergripande målet för projektet är att se till att den internationella handeln med dessa träslag är hållbar.

Projektet kommer att genomföras genom Internationella organisationen för tropiskt timmer (ITTO) i nära samarbete med CITES. Europeiska kommissionens bidrag är 2,5 miljoner euro för perioden 2007–2010 och kompletterar bidragen från andra partner.

Europeiska kommissionen stöder också på frivillig basis viss verksamhet som utförs av CITES sekretariat, bl.a. när det gäller utvecklingen av CITES utbildningsmaterial för inspektörer och olika seminarier för kapacitetsuppbyggnad.

Ytterligare information om EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter / CITES

- ▶ Ytterligare information om lagstiftningen för handel med vilda djur och växter i EU, inkluderat tillståndskrav, nationell lagstiftning såväl som information om marknadsföring, uppfödning i fångenskap, hållande av levande exemplar och andra omsorgsaspekter finns tillgänglig på webbplatsen www.eu-wildlifetrade.org som lanserades av den Europeiska kommissionen och TRAFFIC Europe 2003.
- ▶ Den Europeiska kommissionens webbplats om CITES och handel med vilda djur och växter i EU: http://europa.eu.int/comm/environment/cites/home_en.htm
- ▶ Arter listade i bilagorna till EU:s lagstiftning för handel med vilda djur och växter och i bilagorna till CITES samt arter som inte får importeras till den Europeiska unionen finns på FN:s miljöprogramms webbplats – World Conservation Monitoring Centre (UNEP - WCMC): www.unep-wcmc.org
- ▶ CITES officiella webbplats: <http://www.cites.org/>
- ▶ TRAFFIC:s webbplats: <http://www.traffic.org/>
- ▶ IUCN:s lista över utrotningshotade arter: <http://www.redlist.org/>

EU-ländernas webbplatser

- ▶ AT (Österrike): Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft: <http://www.cites.at/>
- ▶ BE (Belgien): Service public fédéral santé publique, sécurité de la chaîne alimentaire et environnement; Federale overheidssdienst volksgesundheit, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu: https://portal.health.fgov.be/portal/page?_pageid=56,513288&_dad=portal&_schema=PORTAL
- ▶ BG (Bulgarien): www.moew.government.bg; www.chm.moew.government.bg
- ▶ CZ (Tjeckien): Ministerstvo životního prostředí: <http://www.env.cz/>
- ▶ CY (Cypern): http://www.cyprus.gov.cy/moa/agriculture.nsf/index_en/index_en?OpenDocument
- ▶ DK (Danmark): Miljøministeriet: <http://www.cites.dk/>
- ▶ DE (Tyskland): Seite des Bundesamts für Naturschutz als CITES-Vollzugsbehörde mit umfassenden Informationen und Links zum Artenschutzvollzug unter WA-Vollzug/CITES <http://www.bfn.de>
Recherchemöglichkeiten zum Schutzstatus von geschützten Arten <http://www.wisia.de>
- ▶ EE (Estland): www.envir.ee

- ▶ EL (Grekland): <http://www.minenv.gr/>
- ▶ ES (Spanien): Ministerio de Industria, Turismo y Comercio: http://www.mcx.es/sgcomex/soivre/cites_spain.htm
- ▶ FI (Finland): Ympäristöministeriö: <http://www.ymparisto.fi/cites>
- ▶ FR (Frankrike): Ministère de l'Ecologie et du Développement Durable: <http://www.ecologie.gouv.fr/-CITES-.html>
- ▶ HU (Ungern): Ministry of Environment and Water www.cites.hu
- ▶ IE (Irland): Department for Environment, Heritage & Local Government: <http://www.environ.ie>
- ▶ IT (Italien): Sito web dell'Autorità di Gestione della CITES Italiana: <http://www.minambiente.it/>
- ▶ LV (Lettland): Dabas aizsardzības pārvalde: <http://www.dap.gov.lv>
- ▶ LT (Litauen): <http://www.am.lt>
- ▶ LU (Luxemburg): Ministère de l'environnement: <http://www.environnement.public.lu/>
- ▶ MT (Malta): <http://www.mepa.org.mt/environment/index.htm?CITES/mainpage.htm&1>
- ▶ NL (Nederländerna): De website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: <https://www.hetInVloket.nl>
http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640898&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_document_id=110637&p_node_id=143274
- ▶ PL (Polen): Ministry of the Environment www.mos.gov.pl/cites-ma
- ▶ PT (Portugal): Instituto da Conservação da Natureza: <http://portal.icn.pt/ICNPortal/vPT/>
- ▶ RO (Rumänien): www.mmediu.ro
- ▶ SE (Sverige): www.sjv.se; <http://www.naturvardsverket.se/>
- ▶ SK (Slovakien): Ministerstvo životného prostredia SR: <http://www.enviro.gov.sk/>
- ▶ SI (Slovenien): Spletna naslova upravnih organov CITES v Republiki Sloveniji: <http://www.mop.gov.si/>; <http://www.arso.gov.si/>;
Spletni naslov strokovnega organa CITES v Republiki Sloveniji: <http://www.zrsvn.si/sl/>
- ▶ UK (Förenade kungariket): Department for Environment, Food and Rural Affairs (Defra): <http://www.ukcites.gov.uk/>

Europeiska kommissionen

Lagstiftning för handel med vilda djur och växter i Europeiska unionen

En inledning till CITES och dess implementering i Europeiska unionen

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

2007 — 24 s. — 21 x 21 cm

ISBN 978-92-79-05440-2

Så skaffar du EU-publikationer

Publikationer som ges ut av Publikationsbyrån och som finns till försäljning kan beställas på EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu> via olika försäljningskontor.

Du kan också beställa en förteckning över våra internationella försäljningsställen genom att skicka ett fax till: (352) 2929 42758.

Copies of this publication are available free of charge while stocks last from :

<http://bookshop.europa.eu>

Fax : 32-2-299 61 98

KH-77-07-262-SV-C

ISBN 978-92-79-05440-2

